ПОДЯКА ЗА "ОСВОБОДЖЕНЄ".

(Сатира.)

Як нам вже відомо, всі женщини в совітській Росії знаціоналізовані...

Yes.

Ми були би нічого не знали про се большевицьке варварство, але завдяки одному дуже просвіченому і гуманному американському кореспондентови одної просвіченої і гуманної американської ґазети світ, людство дізнали ся про правду...

І так всі женщини в совітській Росії знаціоналізовані.

Yes.

Всі, всі, без виїмку. Навіть монахині і баби-яги.

Се страшно!

Представте собі, що перший-ліпший мужчина, навіть найплюгавійший і найбільш відразливий, може підійти до найгарнійшої і невинної як Венера женщини, положити її одну руку на плече, другою рукою зробити воздушний поцілуй, замкнути очи і поетично солодким голосом промовити:

— О, божественна, ти така прегарна! Але ти знаціоналізована...

І піднісши голос перейти в драматичну екстазу:

— Але нація се — **я!**

Вповні природно, що після таких палких слів і неоспоримої льоґіки прегарна женщина піде на найвеличавійше самопожертвоване для блага нації...

Але так може діяти ся "in dark Russia". В царстві горлорізів і розбійників.

Та не все в сім найгарнійшім з світів так погано.

Не всюди і завсїгди похорони. Є і свадьби.

Як би в протилежність сим большевицьким дикунствам, на світі істнують також пе-пеесовці (польська партія соціялістична).

Один з них, Пілсудський, знаменитий тим, що буде записаний в історію як освободитель України...

Ви кажете, що було і без него досить своїх освободителів?

Так, але свої повинні, знаєте, обовязані освободжувати з обовязку перед нацією і як нам вже відомо, освободжували і, говорять, дуже успішно. Але тут докінчує освободжене чужий, так би сказати, чоловік другої національности і в сім еще більше лицарство...

Що ви говорите? Водопроводи і електричність в Київі знищили?

Так, так, знищили, се правда. Але нічого не зробиш. Один з нумерів програми освободженя.

Та не про се я хотів говорити.

Я хотів сказати, що если большевики жорстокі з женщинами, то за те Поляки під проводом пе-пе-есовця Пілсудського... ґенерала Пілсудського (beg your pardon!), поводять ся на Волині... в Народній Републиці (beg your pardon, beg your pardon!) як дійсні лицарі ордену освободженя.

З чисто клясичною ввічливістю і граціозністю польського пана, вони з поважанем говорять, якому небудь селї через своїх гонців:

— Такі-то і сякі-то сини! Жадаємо 100 свиний, 20 дівчат і 100 пудів жита!

І селяни починають радувати ся...

— Ах, вони так прихильно відносять ся до нас! Точнісінько так як Румуни. Ті також дуже прихильно відносять ся до української справи...

І врадувавши ся таким жаданем, селяни хапають за оруже і йдуть в атаку на Поляків.

Ви кажте, що се еще гірше від національзації?

Не думаю. Зрозумійте: з'їдять освободителї 100 пяних свиний, від котрих опяніють і польські жовніри. Потім з'їдять жито і дівчат.

Що ви говорите? Обезчестять, осоромлять і замучать пяними ласками...

Не знаю. Треба буде звернути ся до читачів православних ґазет. Вони правдоподібно вже спеціялізувались в вирішуваню ріжних ребусів.

І щоби бути увіреними в отриманю відповіди, задамо їм вже раз заданий їм ребус, на котрий вони мали відповісти собі самим і редакторам ґазети від свистунівського православія.

І так попробуємо.

"Чи з нинішного єднаня з Поляками вийде яканебудь користь Україні (петлюрівцям?) ми не знаємо".

Ви говорите, що хотілибисьте дістати відповідь як можна найскорше?

Чому квапити ся? Адже-ж освободжене продовжаєть ся і ми кождий день все більше і більше ідемо до повного зруйнованя України...

Оставте се нашому милому пе-пе-есовцю Пілсудському.

Милий, миленький Пілсудський, освободителю ти наш! Лиш тепер я розумію, чому ти так влюблений в Петлюру...

Він як твоя Екселенція також обурюєть ся на національзацію женщин і тому одобряє реквізицію українських дочок для потіхи пяних освободителів.

Слава, слава вам обом, добродітелї наші, освободителї угнетеної нації!

Щире вам спасибіг!

Від щирого, обливаючого ся кровю серця, спасибі вам!

В. В.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

Делеґації й Конференції закордонних членів української партії соціялістів-революціонерів.

Події на Україні притягають загальну увагу через те, що Україна з буржуазної точки погляду є ключем для розвязаня Східно-Европейської проблеми: вона на думку буржуазії є вихідною позицією проти революційної Росії й опріч того має велику матеріяльну самоцінність в собі. З соціялістичної точки погляду Україна є порогом революції, через який революція ще не переступила в Европу, а коли переступить — тоді соціяльна революція піде швидким кроком по Европі.

Україну внутрі роздирають великі національні й соціяльні суперечности. Україна є полем всяких чужодержавних інвазій і національних стремлінь, на кошт України сусідні держави хочуть збудувати свою силу, не рахуючись при тім з волею трудового українського народу. Українська національна буржуазна інтеліґенція, переслідуючи свої зрозумілі по буржуазному національні інтереси, грає роль леґалізатора ворожих інвазій, закликаючи для будівництва української державности буржуазні сили Европи за ціну нечуваних в історії визволеня людськости самопонижень, уступок території і насильств над українським народом; віддаючи його економічну будучність, культурну творчість, незалежність, в руки цинічних ворогів його національної й соціяльної свободи, навіть більше — віддаючи саму ініціятиву й право будівництва Української Державности в сї кріваві руки, як наприклад, польської шляхти, румунських бояр, московських царських ґенералів і поміщиків, за спиною котрих стоїть міжнародний капітал.

Одним з черги ганебним, злочинним нападом на Україну є польська інвазія, що почалась 25. IV. с. р., під проводом Поляка "соціяліста" Пілсудського й при участи й допомозі українського зрадника Петлюри, що грає низьку ролю леґалізатора злочинств польської шляхти проти українського народу. Ціль польської буржуазії, яку вона хоче досягти на Україні, для всїх ясна: опановане української території в 336.000 кільом. квадр. з населенем більш 20 міліонів, опановане берегами Чорного моря, експльоатація живої сили народу й його природних богацтв, цинічна польонізація населеня й т. п. Мета насильника завжди ясна, хоч як би він не прикривав її туманом "безкорисних намірів". Мета українських авантуристів — Петлюри і його прибічників полягає в одному стремлїню — добитись панованя хоч би на клаптику української землї, поділивши його з польськими сатрапами. Сї авантуристи, вигнані з України народом, хочуть за всяку ціну відомстити свойому народові за свою ганьбу, хочуть добитись — хоч при помочи чужих рук і за ціну поневоленя народу — узурпаційного панованя.

Нема сумніву в тім, що Поляки скінчать свої дні на Україні тепер, як і в 17-му столїтю, як і їх недавні попередники, московські та німецькі ґенерали-поміщики. Український трудовий народ не знесе того жахливого насильства й здирства, яке несуть йому польські напасники й вижене їх силою свого могучого опору й збройного повстаня, бо своєї свободи український народ не віддасть, як се він довів кількома свіжими прикладами. Тоді всї насильники понесуть жорстоку кару, наложену на них справедливим гнївом українського народу.

Отже в суперечність всїм безсоромно-неправдивим чуткам і тенденційним інформаціям, які енерґічно поширюють в Европі аґенти Петлюри, Делеґація й Конференція закордонних членів У. П. С.-Р. доводить до загального відома:

I. Що Український Трудовий Народ ніколи не погодить ся з насильством над його правами і всїма засобами боротиметь ся за привернене окупованої ворогами території й визволене поневолених братів, за вільне уживане свого права на самоозначене Незалежної Української Соціялістичної Селянсько-Робітничої Републики в етноґрафічних межах.

II. Що до Петлюри й його заходів та виступів, то Делеґація й Конференція закордонних членів У. П. С.-Р. з притиском зазначує, що він не то що не має морального опертя в народі, але він не має навіть тїнї якогось формально-законного права говорити від імени Української Републики, що видно з слїдуючого:

Революційною волею народа в кінці 1918 року з України були видалені німецькі окупаційні війська й поставлений ними гетьман ґенерал Скоропадський, а натомість Верховну Владу обняла Директорія з пяти осіб.

Трудовий Конґрес України, як законна Верховна Влада України в січни 1918 року, установивши форму влади в Републиці, тимчасово уповноважив Директорію вести державні справи до слїдуючої його сесії. В дальшій діяльности Директорія потерпіла повне фіяско й постепенно згубила всяке довіре народу через свою що-далї більш анти-народну, проти-соціялістичну політику, а нарешті опустилась до того, що в осени 1919 року в угоду реакційній буржуазії Европи, зробила державний переворот, оповістивши скликане парляменту й допущене до влади буржуазії. Така узурпація влади була оповіщенем війни трудовому народу й розривом з ним. В дальнійшому Петлюра відсунув инших членів Директорії, стремлючись до скріпленя своєї диктатури але, згубивши все, зненавиджений народом, втїк до Варшави під захист польської буржуазії, з котрою тепер і виступив війною проти України, прикриваючи сим імперіялістичний напад тої буржуазії. Очевидно, що всякі виступи Петлюри, всякі декларації його від імени України є грубим цинізмом авантуриста й зрадника, що хоче ввести в блуд громадську думку Европи в своїх еґоїстичних цїлях.

III. Всякі договори Петлюри й його представників та аґентів з Польщею і иншими державами, а також приватними орґанізаціями та особами, заключені від імени України, очевидно є не дійсні, бо не мають ніякого формального права й Україну ні до чого правно зобовязати не можуть.

Делеґація й Конференція закордонних членів У. П. С.-Р. звертаєть ся з щирим товариським проханем до соціялістів і комуністів Европи, щоб вони вияснили трудовим масам Европи увесь зміст і значінє того нечувано-жорстокого насильства, яке роблять над Україною польська й українська буржуазія; щоб вони закликали трудові маси Европи, увесь зорґанізований свідомий пролетаріят до протесту проти сього злочинства польської буржуазії й вимагали від своїх урядів припиненя всякої посилки зброї, амуніції й продуктів у Польщу, бо все се в першу чергу вимірене проти українського трудового люду, маючи конечною метою розбите й совітської революційної Росії.

Трудовий народе Европи, пролетаріят, соціялісти! Ви бачите, яке нещасте несуть на Україну в котрий вже раз імперіялісти, ви чуєте про страшну економічну руїну нашого краю, про нелюдські муки нашого люду, про жахливі пошести усяких хороб, що щодня десятками тисяч нищать наш люд; ви знаєте, що розбійницькі напади не дають ніякої змоги хоч трохи налагодити народне господарство України, транспорт і промисловість; а се все робить буржуазія, щоб обернути Україну в опустошену країну й тоді взяти в неволю голодний, знищений народ і обернути його в рабство.

То-ж найдіть в собі людські сили, людські почутя й зрозуміне нечувано-тяжких страждань українського народу й зробіть, що у вашій силї.

До польського пролетаріяту Делеґація й Конференція закордонних членів У. П. С.-Р. звертаєть ся з осторогою, що його пасивність буде причиною його власного поневоленя, що прийде в парі з поневоленем українських селянських мас.

На польських же соціялістах лежить відповідальність за допущене сеї війни проти українських селян і робітників.

Делеґація й Конференція закордонних членів У. П. С.-Р. висловлює надію, що трудові маси Европи словом і ділом підтримають справу визволеня українських селян і робітників від нападу польських бандитів в імя збереженя в українському народі великої віри в солїдарність та братерство трудящих усього світа, во імя тої революційної бадьорости й боротьби, яку він веде вже три роки й, визволячи себе, сим бореть ся й за визволене всїх трудящих.

ЗА ДЕЛЕҐАЦІЮ У. П. С.-Р.:

М. Грушевський, голова делеґації, бувший Президент Української Центральної Ради.

М. Шраг, член делеґації, бувший Товариш Президента У. Ц. Р.

М. Чечіль, член делеґації, бувший Секретар У. Ц. Р.

О. Жуковський, секретар делеґації, бувший Військовий Міністер У. Н. Р.

ЗА КОНФЕРЕНЦІЮ ЗАКОРДОННИХ ЧЛЕНІВ У. П. С.-Р.:

П. Христюк, бувший Міністер Внутрішних справ У. Н. Р.

М. Шаповал, бувший Міністер Земельних справ У. Н. Р.

І. Штефан, бувший Міністер Почт і Телеґрафів У. Н. Р.

М. Кондрашенко, бувший Комісар Поділя У. Н. Р.

ВІД РЕДАКЦІЇ. — Повисшу "Декларацію" отримали ми з Праги від М. Грушевського і містимо її як документ, що навіть колишні головні будівничі т. зв. "Укр. Нар. Републики" нині остро осуджують зрадничу роботу Петлюри.

Ролянд про совітську Росію.

Французький письменник Ролянд пише: "Я задивований тою величезною орґанізаційною працею, яку ми бачимо в Москві під керованем совітського уряду. Москва тепер є духовий осередок всего світа."

ПОЛЬСЬКА СОЦІЯЛДЕМОКРАТІЯ І УКРАЇНА.

Соціялдемократичні партії усїх народів світа одягли лакейську ліврею і станули в хвості буржуазно-шляхоцької кляси; всї вони затратили свій революційний і соціялістичний зміст, всї вони зрадили інтересам робітничої кляси та клонять ся поволи, але з неумолимою конечністю до загину, як се стало ся з соціялдемократичними партіями Росії і України, які стерла з лиця землї хвиля соціялістичної, пролетарської революції.

Вершок в сім загальнім спід леню, зганьбленю, подоптаню соціялістичних ідей, вершок соціялпатріотизму і контрреволюційности досягла без найменшого сумніву польська соціялдемократична партія, так звана П. П. С. з польсько-шляхоцькими лакеями на чолї, від голови держави Пілсудського почавши, а скінчивши на конфедераткових патріотах Дашинськім, Діямандї і и.

Хто слїдив за роботою сеї соціялістичної партії за революційний час, — сего мимоволї мусить огорнути необмежена гидь до людий, які повзають як нікчемні плазуни перед буржуазією і шляхтою, крок за кроком боронять їх інтересів і мають ще чоло називати себе соціялістами і революціонерами.

Член партії Пілсудський, за часів царської неволї дійсний революціонер і борець за волю народа, висунений на чоло держави, стає найплюгавійшим зрадником своїх колишніх ідей, валяєть ся у ніг шляхоцької реакції та стає катом польського трудового люду — польського селянина і робітника. Як за найлютійших царських часів ллєть ся кров робочого люду під покровом сего шляхоцького ступайки, наповнюєть ся тюрми невинними жертвами за те, що вони хотїли самі, без шляхоцької опіки, рішати свою долю, робить ся дикі погроми на Жидів, щоб революційну енерґію мас відвернути від дійсних виновників голоду, нужди та економічної руїни.

Найнужденнійшу ролю відіграє ся соціял-патріотична польська партія в відношеню до своїх сусїдів.

Запрягши ся у віз історичної Польщі від "morza do morza", вона в обіймах з польською реакцією усїх відтінків стає на сторону світової реакції і контрреволюції, щоб при такій помочи збудувати сей неприродний твір, де під шляхоцькою нагайкою мав би гинути польський робочий люд і трудові маси усїх инших народів.

Сей ідеал історичної Польщі подиктувало партії її становище до соціялістичних держав, до Совітської Росії і Радянської України, які несуть зі собою повне визволене визискуваним масам і гнобленим народам. Польський імперіялізм на чолї з соціялпатріотом Пілсудським, попираний з усїх сил П. П. С., подав руку світовому імперіялізмові і виступив на боротьбу з російською і українською соціялістичною революцією, які в корні підтинають сей імперіялістичний бандитизм і несуть смерть шляхоцькому і буржуазному панованю.

Тут власне треба шукати поясненя, для чого польські соціялпатріоти з таким поспіхом взяли в обнятя і оточили ласками Петлюру, головного отамана, українського контрреволюціонера, який вже їв охлапи зі столів ріжних реакцій та якого ще так недавно сї самі соціялпатріоти називали бандитом. Вони при його помочи хочуть здійснити свої мрії, оперти шляхоцьку Польщу о береги Дніпра і звідси при співучасти російської і антантської реакцій розбити соціялістичну Росію і Україну, які стали впоперек їх плянам.

Тут треба шукати і причини, чому польські соціялпатріотичні зрадники відкинули з такою щирістю, готовістю й уступчивістю предложені Совітською Росією і Радянською Україною мирні пропозиції. Ідея шляхоцько-буржуазної історичної Польщі затемнила їм зір, закрутила голову і пхнула на дорогу нового контрреволюційного злочину, на війну проти соціялістичних републик, на новий пролив крови обаламучених, отуманених польських жовнірів, селян та робітників.

А ціль сього бандитського злочину, сеї нової війни, польські соціялпатріоти не називають по імени, ні, вони способом польсько-шляхоцьких малпячих декляматорів обвивають її в шляхоцькі фрази справедливости, надлюдської гуманности, безінтересовности і впрост богом даної готовости до боротьби за волю усїх народів світа.

Тут нагло прокинула ся в польських соціялпатріотів над мірна "любов" до українського народа, який хотять вирвати з неволї російських соціялістичних "розбишак". Вони з рідкою безсоромністю говорять, що ними руководить нічо инше, як тільки справедливість і безінтересовність Польщі до України, тільки щире — без жадних заднїх думок — братерство Польщі до Українців в їх змаганях до независимости. Шляхта польська йде на Україну з цілою сворою своїх бандитів "на підбій, але не мечом тільки серцем". ("Naprzód", ч. 117.)

Цинізм польських соціялпатріотів попросту подиву гідний! Вони знають, що український народ, оснувавши собі незалежну соціялістичну радянську републику, здобув собі тим самим найвисший щабель вольности, бо він в сїй формі державности став певним паном на своїй землї, зі всїми її богацтвами, без панів і визискувачів; вони знають, що лакей шляхти Пілсудський іде на Україну з огнем і мечем, щоби серед мордів, пожарищ, шибениць, крови, переслїдувань ввести польських поміщиків на Україну, щоб зрабувати сю нещасну, зруйновану країну і скріпити її засобами панованя польської реакційної кліки; вони знають, що за польською шляхтою і її лакеями стоїть реакція цілого світа, яка підпомагає їх морально і матеріяльно, щоби тільки зломити, розбити й роздавити соціялістичні радянські републики: Росію і Україну, які загрожують цілому капіталістичному ладові з його імперіялістичною буржуазією; вони се все знають і мимо сего з безсоромністю підлого опришка, що йде рабувати, грабити, убивати, — пишуть, що ся одинока в своїм роді війна ведеть ся за визволене сусїдного народа, що "Польща не бажає для себе анї одної землї (?), добутої в сїй війнї, що за ціну польської крови, суто пролятої в боротьбі з Росіянами, хоче воскресша Польща здобути собі приязнь і союз українського народа" і т. д. ("Naprzód", ч. 112.)

Соціялпатріотичне братерство, справедливість і безінтересовність видні в цілій безстидній наготї на иншому місцї "соціялістичного" брукового орґану "Naprzód", де пишеть ся, що "в заміну за поміч в будованю української держави, головний отаман, з місією якого заключено угоду, зрікаєть ся претенсій до Східної Галичини. Цілу справу полагоджуєть ся дружно поміж представниками інтересованих народів.... Польща не виступає при сїм як примусовий чинник зглядом слабшого, бо через відступлене спірної области дістають Українцї тим кращу і цїннїйшу, бо одиноку поміч в здобутю незалежної держави. Думаємо, що по сїм актї не найдеть ся нї одна чужа дипльоматія, яка би з огляду на договір, припечатаний спільним зусилєм, мала чоло противити ся Польщі в її володїню Східною Галичиною". (ч. 104.)

Отже таж пишуть соціялпатріотичні імперіялістичні бандити про торг країною, про яку знають, що там українські робочі маси, які становлять подавляючу більшість населеня, гинуть пропадають в шляхоцькім ярмі, задихають ся в тисках вшехпольсько-шляхоцької бюрократії, езуїтизму, жандармів, солдатески.

Вони радїють на спілку з отупілими і опянїлими шовіністами, що найшли серед Українців підлого паршивця, який ради особистої "слави", вигід, почестий, продав український трудовий люд, що скровавив ся до останньої каплини крови в страшній визвольній боротьбі проти польсько-шляхоцько - соціялпатріотичного імперіялізму. Польські соціялпатріоти не питають, чи мав сей український зрадник мандат від українського трудового люду "дружно полагодити цілу справу" з найлютійшими його ворогами, вони вдоволені, як взагалї всї імперіялістичні світові розбишаки, котрим легко вдало ся загарбати чужий народ, з якого в дальшім процесї мають видавлювати усї його житєві соки.

Отже польські соціялпатріотичні імперіялісти, осліплені "ідеалом" історичної шляхоцької Польщі і запродались своїй шляхоцькій реакції і реакції та контрреволюції цілого світа, розпочали нову злочинну війну з Радянською Україною і Совітською Росією для підбитя українських земель.

Вони сею війною хочуть відвернути увагу польських робітничих мас від катастрофічного положеня в Польщі, до якого довела шляхоцько-буржуазно-соціялпатріотична господарка. Вони хочуть новими підбоями і рабунками погамувати гнів трудових мас і спинити революцію.

Але ратунку для них немає. На полях Білоруси і України копаєть ся глибока могила для польської реакції і контрреволюції. Поховають їх в сїй могилї — їх власні робочі маси.

("Нова Доба".)

ЯК "ОЧИЩУЮТЬ" З БОЛЬШЕВИЗМУ ЛИТОВСЬКО-БІЛОРУСЬКІ- ЗЕМЛЇ.

На підставі донесеня кореспондента "Kurjer-a Lwowsk-ого" довідуємо ся, що дня 4. мая увязнено в Мінську комуністичну орґанізацію, зложену з 80 комуністів під проводом окуліста-лікаря д-ра Камінського. Закидаєть ся їм, що вже від довшого часу вели вони протидержавну аґітацію, що спричинювали зелїзничі катастрофи, передовсїм з військовими транспортами, а д-рови Камінському закидають навіть, що він в ненависти до буржуазії замість їх лїчити, доводив їх до повної слїпоти. На слїд орґанізації впали два поліційні провокатори, які підступно дістали ся між членів як однодумці. Переведена ревізія у д-ра Камінського дала богатий матеріял, а головно спис всїх членів орґанізації.

Сей сам кореспондент доносить, що дня 2. мая воєнний суд в Мінську оголосив засуд над другою орґанізацією, яку відкрито в Слуцьку. Частину засуджено на кару смерти, а частину на 6—10 лїтну тюрму. Серед засуджених находять ся так місцеві селяни, як і жовніри польської армії білорусько го походженя. Одночасно видано засуд на другу ґрупу, якій закидують ріжні убійства й грабіжі. В дві години по оголошеню засуду всїх розстріляно. Та сама доля жде й ґрупу д-ра Камінського.

Чорносотенцї при роботї.

В Берлїнї утворила ся орґанізація російських монархістів, які зібрали ся в сальонї провідника російських кадетів Боратинського, в якого бувають анґлїйські і французькі офіцири, а який удержує зносини з істнуючим в Берлїнї набірним бюром. Російські монархісти задумують заатакувати Росію з України, яка зараз находить ся в руках Поляків. Бажають вони скаптувати для себе Українців і обіцюють їм за се осібного гетьмана. На тому становищі засїв би один з поміщиків.